

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **M. L. V.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2019, č. j. OAM-207/LE-BA04-P08-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 7. 2019, č. j. 60 Az 40/2019 - 42,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím shledal žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Současně žalovaný uzavřel, že k posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), příslušné Rumunsko.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který ji shora označeným rozsudkem zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní proti rozsudku krajského soudu brojí kasační stížností.

[4] Součástí kasační stížnosti učinil stěžovatel také návrh na přiznání odkladného účinku. Odůvodňuje jej tím, že v Rumunsku jeho žádost o mezinárodní ochranu nebude posouzena řádně a on bude nucen k návratu do vlasti (Vietnamská socialistická republika), kde se obává nebezpečí vážné újmy. Stěžovatel dále uvádí, že pokud by odkladný účinek kasační stížnosti přiznán nebyl, musel by vycestovat do Rumunska a nemohl by v České republice vyčkat výsledku soudního řízení a využít tak svých procesních práv, následně by pak byl předán z Rumunska do Vietnamské socialistické republiky, čímž by došlo

k nenapravitelnému zásahu do jeho práv a k ohrožení jeho osoby. Podle stěžovatele nadto nemůže mít v jeho případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti závažný dopad do práv jiných subjektů. Na podporu svých tvrzení odkazuje stěžovatel na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016 - 39.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že v případě stěžovatele nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku podle § 73 odst. 2 s. ř. s. Sám stěžovatel svůj návrh nikterak blíže neodůvodňuje, takže nelze seznat, v čem spatřuje nenahraditelnou újmu, resp. nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a rovněž převážení hrozící újmy stěžovateli nad veřejným zájmem; takové ohrožení je stěžovatel povinen prokázat. Podle žalovaného nelze vycestování stěžovatele do Rumunska označit za nenahraditelnou újmu, tím spíše, že se jedná o uplatnění bezprostředně závazného nařízení Dublin III a Rumunsko jako členský stát Evropské unie je z tohoto pohledu považováno za bezpečnou zemi původu, která dodržuje své mezinárodní závazky. Z těchto důvodů žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal.

[6] Nejvyšší správní soud shledal, že stěžovatelův návrh je důvodný a přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[7] Podle § 32 odst. 5 zákona o azylu má „[p]odání kasační stížnosti [...] odkladný účinek, mělo-li jej podání žaloby proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany.“ Podle § 32 odst. 2 téhož zákona „[p]odání žaloby podle odstavce 1 má odkladný účinek, s výjimkou žaloby proti rozhodnutí podle § 16 odst. 1 písm. b), d), f) a g), žaloby proti rozhodnutí o udělení azylu nebo doplňkové ochrany, žaloby proti rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany a rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25, s výjimkou rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. i) z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. g). O přiznání odkladného účinku podle soudního řádu správního lze požádat pouze společně s podáním žaloby.“

[8] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s., v návaznosti na § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu, v posuzované věci kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. „[s]oud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.“

[9] Z četné judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že institut odkladného účinku se primárně vztahuje k žalobě jako prostředku ochrany veřejných subjektivních práv. Kasační stížnost je však mimořádným opravným prostředkem směřujícím proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Odkladný účinek vůči pravomocnému rozhodnutí by proto měl být přiznáván pouze v ojedinělých případech, pro něž zákonodárce užil slova o „nepoměrně větší újmě“. Přiznáním odkladného účinku se totiž prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Tímto zákonným postupem je meritorní rozhodnutí o kasační stížnosti, nikoliv

pokračování

přiznání odkladného účinku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 5 Afs 84/2012 - 33).

[10] Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[11] Nejvyšší správní soud přihlédl ke všem okolnostem případu a shledal, že opuštění území by pro stěžovatele mohlo znamenat nenahraditelnou újmu. Pro výkon stěžovatelova práva na spravedlivý proces totiž může být jeho přítomnost v České republice až do skončení řízení o kasační stížnosti nezbytná. Ačkoli je stěžovatel v řízení o kasační stížnosti povinně zastoupen advokátem, nelze opomenout, že součástí práva na spravedlivý proces je také právo vystupovat osobně v řízení, být v kontaktu se svým právním zástupcem a udělovat mu konkrétní pokyny (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 6 Azs 66/2017 - 32). Taková práva by stěžovatel v případě opuštění území České republiky vykonávat v podstatě nemohl.

[12] Současně pokládá Nejvyšší správní soud za nepravděpodobné, že by v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti hrozila újma jiným osobám, jelikož tomu žádné indicie nenasvědčují. Nejvyšší správní soud rovněž neshledal existenci skutečností, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud vyjádřil již v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážít intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. S ohledem na nutnost vycestování z České republiky stojí v daném případě proti újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo maximálně mírné intenzity. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je totiž rozhodnutím prozatímní povahy, a tedy pouze dočasně oddaluje nutnost vycestování stěžovatele z České republiky, pokud by byla kasační stížnost stěžovatele zamítnuta. Ostatně ani žalovaný, byť vyjádřil ke stěžovatelově návrhu negativní stanovisko, na existenci takového důležitého veřejného zájmu nepoukázal.

[13] V posuzovaném případě jsou tedy naplněny všechny shora vymezené podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal.

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat výsledek budoucího rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. října 2019

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu